

**PRIDRUŽENIE
MEDZI
EURÓPSKOU ÚNIOU
A JORDÁNSKOM**

Asociačná rada

**V Bruseli 25. mája 2022
(OR. en)**

**UE-RHJ 3304/22
ADD 1**

POZNÁMKA

Predmet: PRÍLOHA k ROZHODNUTIU ASOCIAČNEJ RADY EÚ – JORDÁNSKO
o prioritách partnerstva EÚ a Jordánska na roky 2021 – 2027

Priority partnerstva EÚ a Jordánska na roky 2021 – 2027

Úvod

EÚ a Jordánsko sú silnými partnermi. Jordánsko je kľúčovým partnerom EÚ a EÚ si vysoko cení dôležitú zmierlivú úlohu, ktorú Jordánsko zohráva v regióne. V záujme ďalšieho posilnenia pevného a viacúrovňového vzťahu medzi oboma partnermi boli určené priority partnerstva, ktorými sa partnerstvo bude riadiť v rokoch 2021 – 2027, aby sa podporilo vykonávanie dohody o pridružení medzi EÚ a Jordánskom.

Priority partnerstva EÚ a Jordánska vyjadrujú spoločné ciele európskej susedskej politiky, ktorými sú spoločné priestory mieru, prosperity a stability. Zosobňujú jej hlavné prvky – diferenciáciu a spoločnú zodpovednosť, ale aj flexibilitu prispôbiť sa meniacim okolnostiam, v zmysle dohody medzi EÚ a Jordánskom. Okrem toho sú v súlade s ambíciou demokratickejšieho, stabilnejšieho, ekologickejšieho a prosperujúcejšieho južného susedstva – ako strategickú priority pre EÚ – vyjadrenou v záveroch Európskej rady z 10. – 11. decembra 2020¹.

Priority partnerstva stelesňujú aj ciele nového, ambiciózneho a inovačného programu pre Stredozemie stanovené v spoločnom oznámení Komisie a vysokého predstaviteľa o južnom susedstve z 9. februára 2021² a v následných záveroch Rady o obnovenom partnerstve s južným susedstvom zo 16. apríla 2021³, ktorého cieľom je obnoviť spoluprácu a zúročiť nevyužitý potenciál tohto vzťahu. Priority podporujú účinné a včasné vykonávanie vzájomne dohodnutých hlavných iniciatív hospodárskeho a investičného plánu pre krajiny južného susedstva⁴, ktoré posilnia partnerstvo EÚ s Jordánskom a pomôžu chrániť naše spoločné statky v Stredozemskom regióne. Nový program ponúka príležitosti na vytváranie nových partnerstiev v oblasti strategických priorít ekologickej a digitálnej transformácie, ktoré prispievajú k udržateľnosti, prosperite a odolnosti. S týmto zámerom budú EÚ a Jordánsko stavať na svojom partnerstve a pokračovať v plnení jordánskeho reformného programu. EÚ a Jordánsko budú naďalej konštruktívne spolupracovať ako spolupredsedia Únie pre Stredozemie, s cieľom podporiť silné partnerstvo naprieč Stredozemím.

V súlade s novým programom bude partnerstvo EÚ a Jordánska naďalej založené na spoločných hodnotách a dialógu a bude pokračovať v spoločnej sociálno-ekonomickej a politickej agende vrátane reforiem a ich plnenia v oblastiach, ako je dobrá správa vecí verejných, právny štát, ľudské práva, sociálna súdržnosť a rovnaké príležitosti pre všetkých, nediskriminácia, ochrana životného prostredia a klímy, makroekonomická stabilita a podnikateľské prostredie. Cieľom partnerstva bude ekologická, digitálna, odolná a spravodlivá obnova po pandémie COVID-19 v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj, Parížskou dohodou o zmene klímy a Európskou zelenou dohodou.

¹ EUCO 22/20 z 11. decembra 2020.

² JOIN(2021) 2 final.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7931-2021-INIT/sk/pdf>.

⁴ SWD(2021) 23 final.

Kľúčovou spoločnou prioritou a inovatívnym základným prvkom nového programu pre Stredozemie je urýchlenie dlhodobu udržateľnej sociálno-ekonomickej obnovy a vytvárania pracovných miest v južnom susedstve. Spoločný pracovný dokument útvarov o hospodárskom a investičnom pláne pre južné susedstvo pripojený k spoločnému oznámeniu, v ktorom Jordánsko zaujíma popredné miesto, je odhodlaným úsilím dať tomuto partnerstvu význam a zamerať sa na kľúčové projekty posilňujúce partnerstvo medzi EÚ a Jordánskom. Plnenie hlavných iniciatív hospodárskeho a investičného plánu nového programu pre Stredozemie prispeje k plneniu priorít partnerstva a bude dôležitou súčasťou spolupráce EÚ a Jordánska.

Na základe spoločného oznámenia a jeho hospodárskeho a investičného plánu, ako aj záverov Rady, bude EÚ pracovať aj na tom, aby členské štáty spojili svoje sily v snahe podporiť iniciatívy Tímu Európa v kľúčových oblastiach spoločného záujmu, pričom bude vychádzať z úspešnej reakcie Tímu Európa na krízu spôsobenú ochorením COVID-19 na celom svete aj v Jordánsku.

Priority partnerstva predstavujú živý dokument a predpokladajú uskutočnenie vzájomných záväzkov.

Partnerstvo a prioritné oblasti spolupráce budú aj naďalej pokračovať prostredníctvom pravidelných **politických stretnutí** na vysokej úrovni, **dialógov** o otázkach týkajúcich sa hospodárstva, zamestnanosti a sociálnych vecí, obchodu, spravodlivosti, ľudských práv, demokratických procesov, životného prostredia a ochrany klímy, partnerstva EÚ a Jordánska v oblasti **mobility**, dohody **EÚ a Jordánska o vede a technológiách** a iných oblastí spolupráce, záväzku EÚ a Jordánska posilniť dialóg a spoluprácu v oblasti **bezpečnosti** (vrátane boja proti násilnému extrémizmu a terorizmu) a kybernetickej bezpečnosti, ako aj prebiehajúcej **bilaterálnej spolupráce** na podporu Jordánska.

Priority partnerstva potvrdzujú väzby medzi EÚ a Jordánskom a vymedzujú priestor na prehĺbenie vzájomnej spolupráce.

Súčasný kontext osobitne prispieva k upevneniu vzťahov medzi EÚ a Jordánskom založených na **spoločných cieľoch, hodnotách a záujmoch pri riešení spoločných výziev.**

Pandémia COVID-19 značne zvýšila tlak na odvetvia zdravotníctva, vzdelávania

a hospodárstva a predstavuje významné sociálno-ekonomické výzvy. V EÚ a Jordánsku dôjde po kríze k obnove k lepšiemu, okrem iného za pomoci zelenej a digitálnej transformácie ich hospodárstiev, zvyšovania odolnosti a inkluzívneho zabezpečovania prosperity a dôstojných pracovných príležitostí pre ich komunity. EÚ a jej partneri zintenzívnia svoju spoluprácu v boji proti diskriminácii vo všetkých jej formách vrátane diskriminácie založenej na náboženstve alebo viere a podporia rodovú rovnosť vo všetkých oblastiach politiky v rámci úsilia o inkluzívnu obnovu po pandémie COVID-19.

Krída v Sýrii od roku 2011 vážne zasiahla Jordánsko a celý región, ako aj EÚ. EÚ a Jordánsko potvrdili, že majú spoločné ciele a záujmy týkajúce sa snahy o mierový proces a návrat k stabilite a mieru v Sýrii. To by napokon mohlo umožniť dobrovoľný, bezpečný a dôstojný návrat utečencov. Zatiaľ je pre sýrskych utečencov v Jordánsku dôležité zachovať úroveň pomoci a prístupu k ochrane, vzdelávaniu, živobytiu a službám.

EÚ uznáva kľúčovú úlohu, ktorú Jordánsko zohráva na národnej, regionálnej a medzinárodnej scéne, a podporuje zapojenie Jordánska do multilaterálneho systému. EÚ oceňuje veľkorysý a trvalý záväzok Jordánska prijímať a chrániť veľký počet utečencov vrátane Sýrčanov, Palestínčanov, Iračanov, Líbyjčanov a Jemenčanov, ktorí hľadajú bezpečné útočisko v Jordánsku, a poskytovať im služby v oblasti vzdelávania, zdravotnej starostlivosti, živobytia a sociálnej ochrany. EÚ bude naďalej pomáhať Jordánsku pri poskytovaní podpory utečencom hľadajúcim ochranu v Jordánsku a pri posilňovaní odolnosti Jordánska vrátane neustálej angažovanosti v zmierňovaní následkov pandémie COVID-19. Rovnako ako predtým podpora EÚ poskytovaná Jordánsku v súvislosti s reakciou na utečeneckú situáciu dopĺňa bilaterálne podporné programy. Kľúčovou úlohou je bojovať proti chudobe, diskriminácii a rodovým nerovnostiam, poskytovať primeranú podporu príjmu, nediskriminačný prístup k sociálnej ochrane v súlade s vnútroštátnymi rámcami, ako je jordánska národná stratégia sociálnej ochrany, podporovať udržateľný rozvoj, rast, chrániť ľudské práva a zabezpečiť spravodlivý prístup ku kvalitným službám.

Jordánsko okrem toho naďalej vynakladá príkladné úsilie a zohráva významnú a vyrovnanú úlohu pri presadzovaní mieru a bezpečnosti na Blízkom východe, najmä pri mierovom procese na Blízkom východe. Okrem toho sa ukázalo, že Jordánsko zohráva významnú úlohu v boji proti radikalizácii, terorizmu a násilnému extrémizmu. Ďalším príkladom vedúcej stabilizačnej úlohy Jordánska je jeho spolupredsedenstvo s EÚ v Únii pre Stredozemie, prostredníctvom ktorého sa zasadzuje za politické riešenia rôznych kríz v regióne, ako aj za regionálnu integráciu a rozvoj, udržateľné a ekologické hospodárstvo s nízkymi emisiami skleníkových plynov a obehové hospodárstvo efektívne využívajúce zdroje.

Jordánsko a EÚ sa budú aj naďalej angažovať vo všetkých aspektoch migrácie v rámci komplexného, vzájomne prospešného a špeciálne prispôbeného partnerstva a v rámci partnerstva v oblasti mobility, ktoré poskytuje ucelený rámec pre opatrenia v oblasti migrácie, mobility a bezpečnosti, ktoré sa týkajú otázok riadenia hraníc, predchádzania neregulárnej migrácii a medzinárodnej ochrany⁵.

Priority partnerstva sú založené na spoločných úspechoch dosiahnutých v oblastiach obojstranného záujmu a na zámere podporovať trvalé vykonávanie reforiem, čím v súlade s prioritami revidovaného programu MMF a s prihliadnutím na následky pandémie COVID-19 prispievajú k makroekonomickej stabilite Jordánska. Vychádzajú aj z londýnskej konferencie s názvom „Podpora Sýrie a okolitého regiónu“ z roku 2016, ako aj zo záväzkov medzinárodnej dohody sformulovaných Jordánskom a ďalšími usporiadateľmi tejto konferencie, ktorých zámerom bolo podporovanie úspechov Jordánska v oblasti rozvoja na pozadí pokračujúcej humanitárnej pomoci a náležitej podpory hostiteľskej komunity. Na piatich nasledujúcich bruselských konferenciách na tému „Podpora budúcnosti Sýrie a okolitého regiónu“ sa obnovil a posilnil politický, humanitárny a finančný záväzok medzinárodného spoločenstva podporovať sýrsky ľud, susedné krajiny a hostiteľské komunity najviac postihnuté konfliktom a zhodnotil sa pokrok, ktorý dosiahli vlády, darcovia a Organizácia Spojených národov (OSN) pri plnení záväzkov a sľubov, ktoré v rámci neho prijali. Vzhľadom na pretrvávajúcu mimoriadnu zraniteľnosť sýrskych utečencov a hostiteľských komunit, ktorú ešte zhoršila pandémia COVID-19, EÚ a Jordánsko opätovne zdôrazňujú svoj záväzok poskytovať pomoc a účinnú ochranu všetkým utečencom v Jordánsku. Je dôležité ďalej zlepšovať ich prístup k službám, zabezpečiť dodržiavanie ich ľudských práv, naďalej pracovať na zvyšovaní ich potenciálu sebestačnosti a na vytváraní príležitostí, aby mohli

⁵ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10055-2014-REV-3/sk/pdf>

prispievať k hospodárskemu rozvoju Jordánska. Pri podpore utečencov, vrátane utečencov zo Sýrie, budú EÚ a Jordánsko uplatňovať prístup zameraný na zraniteľnosť, pričom budú venovať náležitú pozornosť situácii zraniteľných hostiteľských komún.

EÚ je naďalej odhodlaná poskytovať pomoc a ochranu **palestínskym utečencom**, vrátane tých v Jordánsku. V tejto súvislosti EÚ a Jordánsko zdôraznili kľúčovú úlohu *Agentúry Organizácie Spojených národov pre pomoc a prácu* v prospech palestínskych utečencov na Blízkom východe (UNRWA) v otázke bezpečnosti a stability v regióne v súlade s jej mandátom OSN stanoveným v príslušných predpisoch OSN a vyjadrili odhodlanie agentúru naďalej politicky a finančne podporovať. Uznávajú dôležitú úlohu, ktorú UNRWA naďalej zohráva, a zaväzujú sa podporovať agentúru pri vykonávaní jej mandátu v oblastiach jej činnosti, ako aj v reformách riadenia a správy, v záujme väčšej transparentnosti, zodpovednosti a správneho finančného riadenia, ktoré začala agentúra realizovať; zaväzujú sa tiež v komunite darcov obhajovať udržateľnejšie a predvídateľnejšie viacročné financovanie a spravodlivé rozdelenie zaťaženia.

PRIORITY

Priority partnerstva odrážajú spoločné záujmy a sústredujú sa na oblasti, v ktorých je spolupráca EÚ a Jordánska prínosná pre obe strany. V súlade so spoločným oznámením a závermi Rady sú EÚ a Jordánsko odhodlané podporovať spoluprácu na celom rade opatrení v týchto kľúčových oblastiach politiky: posilnenie odolnosti a prepojenia v rámci svetového hospodárstva/účasti na ňom, budovanie prosperity a využívanie príležitostí, ktoré prináša dvojaká ekologická a digitálna transformácia, ľudský rozvoj, dobrá správa vecí verejných, právny štát a ľudské práva, mier a bezpečnosť, migrácia a mobilita, opatrenia v oblasti klímy, energetiky a životného prostredia.

Na základe uvedených skutočností sú na roky 2021 – 2027 určené tri priority:

EÚ a Jordánsko sa zamerajú na **posilnenie spolupráce v oblasti regionálnej stability a bezpečnosti vrátane boja proti terorizmu**. EÚ a Jordánsko sú spoľahliví partneri v oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky. Strategická a operačná spolupráca sa bude uskutočňovať na bilaterálnej úrovni, na mnohostranných fórach, ako aj na regionálnej úrovni, a to aj prostredníctvom spolupredsedníctva EÚ a Jordánska v Únii pre Stredozemie, za pomoci navrhovaných výročných zasadnutí ministrov zahraničných vecí EÚ a južných partnerov, ako aj možných sektorových stretnutí na ministerskej úrovni. Spoločným záujmom EÚ a Jordánska je podporovať spoluprácou na mierovom procese na Blízkom východe mier a stabilitu v regióne a na celom svete, v súlade s medzinárodným právom a príslušnými uzneseniami Bezpečnostnej rady

Organizácie Spojených národov (BR OSN), a okrem iného podporovať politickú transformáciu a budovanie mieru v Sýrii na základe uznesenia BR OSN č. 2254. EÚ a Jordánsko sa usilujú stať modelmi tolerantných spoločností, čo je ďalším dôvodom na posilnenie spolupráce v oblasti zahraničnej politiky.

Partnerstvo sa zameriava na podporu hospodárskej obnovy a stability, ekologického, digitálneho, inkluzívneho a vedomostného rastu, kvality vzdelávania a vytvárania dôstojných pracovných miest, a to aj pre mladých ľudí, v súlade s prioritami vlády, programom predbežného rozvoja výkonnej moci, stratégiou „Jordánsko 2025 – Národná vízia a stratégia“ a odvetvovými politikami a stratégiami. Cieľom podpory je posilniť odolnosť Jordánska proti dôsledkom sýrskej krízy a regionálnej nestability, ako aj hospodárskym a sociálnym dôsledkom pandémie COVID-19, a naplno využiť príležitosti na obnovu k lepšiemu po kríze.

EÚ a Jordánsko posilnia spoluprácu pri riešení zmeny klímy a environmentálnej degradácie v snahe podporiť **ekologický rast a energetickú transformáciu smerom ku klimatickej neutralite** v súlade so stratégiou Jordánska pre sektor energetiky (2020 – 2030) a v súlade s jordánskym vnútroštátne stanoveným príspevkom (NDC) a národným adaptačným plánom. Silné, inkluzívne, ekologické a prepojené jordánske hospodárstvo podporované **zónou voľného obchodu** zriadenou na základe dohody o pridružení medzi Jordánskom a EÚ, zjednodušenou schémou pravidiel pôvodu, posilneným investičným prostredím (prostredníctvom reforiem podnikateľského prostredia), a najmä prístupom k financiám pre podnikateľov a *malé a stredné podniky* (MSP), a tiež podporou dialógu medzi verejným a súkromným sektorom a za pomoci bezprostrednej spolupráce so súkromným sektorom, bude pôsobiť ako silný stimul na tvorbu **dôstojných pracovných miest**. Modernizácia, ekologizácia a diverzifikácia hospodárstva sa ďalej posilnia podporovaním rastu založeného na inovácii a výmene poznatkov. K regionálnej a hospodárskej integrácii prispeje aj spolupráca v oblasti udržateľnej, inteligentnej a odolnej dopravnej prepojenosti (vrátane dohody medzi EÚ a Jordánskom o leteckej doprave) a zavedenie dlhodobej národnej dopravnej stratégie na roky 2015 – 2030.

Osobitná pozornosť sa bude venovať zvyšovaniu **zamestnatel'nosti a účasti mladých ľudí a žien na hospodárstve**. Takáto pozornosť sa bude venovať aj vytváraniu udržateľných a rovnocenných hospodárskych príležitostí na základe **kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy a poskytovania primeraných služieb verejnej dopravy**, a podpore kultúry podnikania, inovácií a prechodu na ekologické obehové a digitálne hospodárstvo. Iniciatívy v odvetví kultúry vrátane tých, ktoré sú zamerané na rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu, by sa mali posudzovať podľa

toho, ako veľmi prispievajú k presadzovaniu medzikultúrneho dialógu a sociálno-ekonomickému rozvoju.

Úplné presadzovanie dohody o pridružení a pokračovanie v spoločnej práci na posilnení existujúcich obchodných a investičných vzťahov by tiež posilnilo **integráciu** Jordánska do **trhu EÚ** a vytvorilo nové príležitosti pre obchod, investície a rozvoj. V súlade s oznámením o preskúmaní obchodnej politiky⁶ navrhne EÚ zainteresovaným južným partnerom a Afrike novú **udržateľnú investičnú iniciatívu**.

Partnerstvo sa zameriava na podporovanie úsilia a záväzku Jordánska **posilniť dobrú správu vecí verejných, právny štát, demokratickú reformu a ľudské práva vrátane sociálnych a pracovných práv**. Spoločnými hodnotami partnerstva sú ľudské práva a základné slobody zakotvené v medzinárodných, regionálnych a vnútroštátnych právnych predpisoch. Dodržiavanie demokratických zásad a ľudských práv je základom vzťahov medzi EÚ a Jordánskom a základom udržateľného sociálno-ekonomického rozvoja a stability v Jordánsku.

V oblasti migrácie a mobility je, berúc do úvahy oznámenie Európskej komisie o pakte o migrácii a azyle⁷ a jordánske právne predpisy, prierezovou prioritou pokrok v účinnom vykonávaní rôznych zložiek **partnerstva v oblasti mobility**, ktorý by tiež prispel k zabezpečeniu pravidelného a jednoduchšieho pohybu osôb medzi Jordánskom a EÚ, s cieľom posilniť okrem iného cestovný ruch, uľahčiť vzdelávaciu výmenu a spoluprácu s jordánskymi vystaňovateľskými komunitami v zahraničí. Komplexný a udržateľný prístup k migrácii a azylu vrátane spolupráce v oblasti návratu by sa mohol v súlade s vnútroštátnymi právomocami EÚ a jej členských štátov ukázať ako vzájomne prospešný pre EÚ a Jordánsko.

⁶ COMM(2021) 66 final z 18.2.2021.

⁷ COMM(2020) 609 final z 23.9.2020.

1. POSILNENIE SPOLUPRÁCE V OBLASTI REGIONÁLNEJ STABILITY A BEZPEČNOSTI VRÁTANE BOJA PROTI TERORIZMU

EÚ oceňuje všetko relevantné úsilie Jordánska. EÚ a Jordánsko by mali pokračovať v úzkej spolupráci pri riešení nestability regiónu vrátane bezpečnostnej hrozby zo strany Dá'íšu a iných teroristických skupín. V tejto súvislosti je EÚ odhodlaná pomáhať Jordánsku v jeho úsilí o stabilizáciu a zabezpečenie vonkajších hraníc. Obaja partneri, EÚ aj Jordánsko, súhlasia s tým, že sú v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2254 (2015) potrebné trvalé a udržateľné riešenia sýrskej krízy. S prácou na riešení sýrskej krízy, ako aj so spoluprácou v rámci plánu EÚ a Jordánska v oblasti zvýšenej bezpečnosti a boja proti terorizmu, s osobitným dôrazom na spoločné projekty a výmenu informácií, by sa malo pokračovať na príslušných medzinárodných fórach.

EÚ a Jordánsko by tiež mali zintenzívniť „**budovanie mostov**“ v iných konfliktných situáciách vrátane mierového procesu na Blízkom východe. EÚ uznáva nenahraditeľnú a konštruktívnu úlohu, ktorú pre stabilitu tohto regiónu Jordánsko zohráva, a opakovane poukazuje na dôležitosť zachovania historického stavu svätých miest v Jeruzaleme, a to aj pokiaľ ide o hášimovskú kustódiu. EÚ a Jordánsko budú aj naďalej úzko spolupracovať v snahe nájsť spravodlivé a komplexné riešenie izraelsko-palestínskeho konfliktu založené na existencii dvoch štátov, medzinárodne dohodnutých parametroch a medzinárodnom práve. Okrem bezprostredného konfliktu posilnia v kontexte mechanizmu Európskej únie spoluprácu v sfére civilnej ochrany a odolnosť v oblasti riadenia rizika katastrof a civilnej ochrany, zintenzívnia prácu v oblasti odolnosti proti zmene klímy a adaptácie na ňu a investujú do preventívnych opatrení.

EÚ a Jordánsko sú na celosvetovej a regionálnej úrovni partnermi v presadzovaní a podpore medzikultúrneho a medzináboženského dialógu, pričom Jordánsko tu zohráva vedúcu úlohu. EÚ a Jordánsko budú spolupracovať a rozpoznávať spôsoby, akými možno ochrániť a zachovať kultúrne dedičstvo, ako dôležitý prostriedok na dosiahnutie mieru, demokracie a udržateľného rozvoja a ako prostriedok na vytvorenie pozitívneho dialógu a začlenenia, a na tento účel navrhnu opatrenia.

Ďalším kľúčovým aspektom dlhodobej stability bude prístup k prírodným zdrojom, najmä k zdravotne bezpečnej pitnej vode. Jordánsko a EÚ budú aj naďalej spolupracovať na zlepšovaní efektívnosti a udržateľnosti vodného hospodárstva.

Jednou z hlavných priorít musí zostať aj naďalej **predchádzanie terorizmu, násilnému extrémizmu a radikalizácii a boj proti nim**. Vzhľadom na túto skutočnosť a ako doplnok k pravidelnému politickému a tematickému dialógu zintenzívnia EÚ a Jordánsko konkrétnu spoluprácu a výmenu informácií s cieľom riešiť tieto výzvy v rámci právneho štátu a v úplnom súlade s dodržiavaním ľudských práv a základných slobôd. EÚ a Jordánsko budú spolupracovať v boji proti základným príčinám radikalizácie, terorizmu a násilného extrémizmu so zreteľom na sociálnu kohéziu, dôležitú úlohu žien, mládeže a vzdelávania, vrátane vzájomne dohodnutých vzdelávacích programov a zapojenia jordánskej občianskej spoločnosti so širokým rozsahom pôsobnosti.

EÚ a Jordánsko vytvorili aj rámec pre účasť Jordánska na **operáciách krízového riadenia** EÚ, čo je ďalším príkladom úzkej spolupráce v bezpečnostných otázkach, na ktorej možno stavať.

2. PODPORA STABILITY UDRŽATEĽNÉHO HOSPODÁRSTVA, EKOLOGICKÉHO, DIGITÁLNEHO, INKLUZÍVNEHO RASTU A RASTU ZALOŽENÉHO NA VEDOMOSTIACH, KVALITY VZDELÁVANIA A VYTVÁRANIA DÔSTOJNÝCH PRACOVNÝCH MIEST

Sýrska kríza a dlhotrvajúci utečenecký problém, ktorý spôsobila, významne zasiahli hospodársku situáciu Jordánska, jeho obmedzené prírodné zdroje a poskytovanie základných služieb, čo už aj tak neľahkej hospodárskej situácii iba priťažilo. Pandémia ochorenia COVID-19 výrazne zhoršila sociálno-ekonomické výzvy, nedostatky a nerovnosti. **Hospodársky dialóg, reformy a spolupráca v makroekonomických otázkach** sa preto budú ďalej rozvíjať a vykonávať s cieľom podporovať spoľahlivé makroekonomické a štrukturálne politiky, ktoré podporujú udržateľný a inkluzívny rastový potenciál, zvyšujú odolnosť jordánskeho hospodárstva proti hospodárskym otrasom a zvyšujú udržateľnosť verejných financií v spolupráci s multilaterálnymi a bilaterálnymi darcovskými organizáciami. Úsilie o zachovanie makroekonomickej stability by malo pokračovať v kontexte revidovaného programu Medzinárodného menového fondu (MMF) a záväzkov Jordánska voči medzinárodnému spoločenstvu, v nadväznosti na londýnsku konferenciu, ktorá sa konala v roku 2019, a na rámec Jordánska zameraný na reformy. EÚ podporuje toto úsilie prostredníctvom svojej pomoci v oblasti spolupráce, ako aj prostredníctvom rozsiahlych programov makrofinančnej pomoci.

Popri riadnom fiškálnom a rozpočtovom riadení sa bude ďalej rozvíjať spolupráca v oblasti **reforiem jordánskeho verejného sektora**, v snahe zlepšiť riadenie verejných financií, ale aj jeho celkovú efektívnosť a schopnosť poskytovať služby.

Hlavnými sociálno-ekonomickými výzvami Jordánska, ku ktorým došlo okrem iného v dôsledku dlhotrvajúcich regionálnych kríz, sú nerovný prístup k zamestnaniu (nevynímajúc ženy a mladých ľudí), nízky hospodársky rast, vysoká nezamestnanosť a rastúci dlh. Tieto výzvy by sa mali prekonať vytváraním dôstojnej práce, podporovaním podnikania a inovácií, najmä v oblasti ekologického, digitálneho a sociálneho hospodárstva, rozvíjaním zručností a kvalifikácií za pomoci cielenej odbornej prípravy, vzdelávania a výskumu a rozvojom cieleneho a komplexného systému sociálnej ochrany. Cieľom priorít partnerstva je dospieť k riešeniu uplatňovaním rôznych politických nástrojov: obchodu, rozvoja podnikania, vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania a zvýšenej mobility. Cieľom všetkých týchto nástrojov je tiež posilniť ekonomické postavenie a účasť všetkých zložiek spoločnosti.

- (a) „**Obchod za rozvoj**“ („Trade-for-development“) je kľúčovým prvkom priorít partnerstva. Jordánsko bude profitovať z tvorby pracovných miest, ktoré vzniknú navýšením vývozu do EÚ v rámci zjednodušeného systému pravidiel pôvodu a sprievodných opatrení. EÚ a Jordánsko spoločne určia vhodný prístup k posilneniu modernizácie bilaterálneho obchodu a investičných vzťahov. EÚ a Jordánsko budú navyše spolupracovať v oblasti MSP, rozvoja, technológií a know-how, s cieľom posilniť bilaterálne a hospodárske väzby.
- (b) EÚ a Jordánsko budú zároveň pokračovať v **dialógu**, s cieľom podporiť harmonizáciu v oblastiach, ako sú sanitárne a rastlinolekárske opatrenia, technické prekážky obchodu a služby, ktorých cieľom je uľahčiť obchod a zvýšiť atraktivnosť Jordánska pre investorov. Okrem toho bude EÚ v záujme lepšej ochrany zdravia a bezpečnosti spotrebiteľov a uľahčenia obchodu spolupracovať s Jordánskom na podpore rozvoja účinných rámcov bezpečnosti výrobkov v súlade s medzinárodnými normami, pričom sa bude vyhýbať používaniu necelných prekážok.
- (c) EÚ a Jordánsko budú uprednostňovať a násobiť svoje úsilie v záujme: **zlepšenia podnikateľskej klímy** a prilákania investícií, najmä tých, ktoré podporujú prechod na odolné a obehové hospodárstvo s nízkymi emisiami; **podpory produktivity a konkurencieschopnosti súkromného sektora** a v záujme podpory podnikania (a to aj prostredníctvom právnej, regulačnej a administratívnej reformy vrátane politik hospodárskej súťaže a pravidiel kontroly dotácií, prostredníctvom poskytovania úverov spoločnostiam a čo najlepšieho využívania digitálnej a ekologickej transformácie); **vytvorenia správneho súboru znalostí a zručností** požadovaných na jordánskom trhu práce a potrebných na dosiahnutie ekologického, digitálneho a sociálneho hospodárstva. Ako už bolo uvedené, pri dosahovaní týchto cieľov by mohla pomôcť nová **udržateľná investičná iniciatíva**. EÚ a Jordánsko budú spolupracovať aj na posilňovaní odvetví založených na vedomostiach, čo je dôležité z hľadiska vytvárania dôstojných pracovných miest, najmä pre mladých ľudí a ženy, ako aj na podpore a posilňovaní postavenia spoločností pôsobiacich predovšetkým v odvetviach hospodárstva, ktoré sú najviac postihnuté pandémiou COVID-19.

- (d) Ďalším účinným nástrojom na posilnenie sociálneho a hospodárskeho rozvoja je **vzdelávanie**. Pre Jordánsko bude mať spolupráca s EÚ zásadný význam pri plnení tejto priority, ktorá má byť prospešná pre všetkých ľudí žijúcich v Jordánsku, pri prekonávaní výziev spojených s ochorením COVID-19 a riešení medzier vo vzdelávaní. **Prístup k bezpečnému a kvalitnému verejnému vzdelávaniu pre všetky deti, mládež a mladých dospelých na všetkých úrovniach** bude usmerňovať spoluprácu medzi EÚ a Jordánskom, v snahe zaistiť, aby mal každý príležitosť študovať, formovať vlastnú budúcnosť a prispievať k hospodárskemu rastu a rozvoju krajiny. Osobitnú pozornosť si zaslúži odborná príprava a vzdelávanie reagujúce na trh práce, ako aj vysokoškolské a celoživotné vzdelávanie.

EÚ a Jordánsko budú spolupracovať na bilaterálnej úrovni a aj v kontexte Únie pre Stredozemie v oblasti **vedeckej, technologickej a inováčnej** stratégie, vrátane vykonávania plánov riešenia spoločných priorít, akými sú zmena klímy, zdravie a energia z obnoviteľných zdrojov.

EÚ a Jordánsko budú podporovať inovatívny výskum, riešenia založené na poznatkoch a spoluprácu v oblasti **energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti v súlade so stratégiou Jordánska pre odvetvie energetiky (2020 – 2030), v oblasti udržateľného riadenia prírodných zdrojov vrátane činnosti udržateľného poľnohospodárstva a udržateľného vodného a odpadového hospodárstva a vrátane zdravotne bezpečnej pitnej vody**. Ich spolupráca bude v súlade s Agendou 2030 pre udržateľný rozvoj a s Parížskou dohodou, a to aj v kontexte Európskej zelenej dohody, pričom sa posilnia opatrenia na podporu prechodu na klimaticky neutrálne, odolné a obehové hospodárstvo. Spolupráca v oblasti výskumu a inovácií bude pokračovať prostredníctvom programu Horizont Európa, Partnerstva pre výskum a inováciu v oblasti Stredozemia (PRIMA) a regionálnej platformy Únie pre Stredozemie zameranej na výskum a inováciu.

EÚ a Jordánsko zriadia fórum na identifikáciu a prípravu **budúcich investičných projektov** v súlade s vnútroštátnymi prioritami Jordánska a v spolupráci s bilaterálnymi a multilaterálnymi darcovskými organizáciami. EÚ sa okrem iného zameria na to, aby v koordinácii s inými darcovskými organizáciami Jordánsko podporila v jeho plánoch realizácie projektu odsolovania a prepravy vody z Aqaby do Ammánu [„Aqaba-Amman Water Desalination and Conveyance (AAWDC)“] ako strategického národného projektu, ktorého cieľom je znížiť deficit kľúčových vodných zdrojov krajiny.

EÚ a Jordánsko budú spolupracovať s cieľom zabezpečiť **kohéziu medzi prioritami v oblasti energetiky, vody, potravín, zdravia a zmeny klímy**, podporovať ich plnenie a zabezpečovať participatívne procesy na regionálnej a medzinárodnej úrovni.

3. POSILNENIE DOBREJ SPRÁVY VECÍ VEREJNÝCH, PRÁVNEHO ŠTÁTU, DEMOKRATICKEJ REFORMY A DODRŽIAVANIA ĽUDSKÝCH PRÁV

EÚ a Jordánsko budú v súlade s pevným odhodlaním Jordánska pokračovať v reformnom procese podporovanom kráľovským výborom na modernizáciu politického systému a budú naďalej spolupracovať v snahe ďalej posilňovať jordánsky demokratický a justičný systém, právny štát, rodovú rovnosť a ochranu ľudských práv a základných slobôd. EÚ a Jordánsko budú podporovať opatrenia zavedené v záujme predchádzania všetkým formám diskriminácie a tiež všetky aspekty súvisiace s účinnou a etablovanou občianskou spoločnosťou, ako aj vytvorenie zákonného pracovného prostredia a operačného priestoru, ktorý bude viesť k rozvoju dynamickej občianskej spoločnosti.

Spolupráca sa bude zameriavať na vykonávanie komplexných a inkluzívnych reforiem, ďalšie posilnenie účinnosti, efektívnosti a nezávislosti súdnej moci, ako aj na rovnaký prístup k spravodlivosti pre všetkých v súlade s medzinárodne uznávanými normami. Bude zahŕňať justičnú spoluprácu v občianskych a trestných veciach tým, že bude presadzovať prístup k príslušným medzinárodným dohovorom a ich vykonávanie, a tiež snahu o dosiahnutie medzinárodnej dohody o justičnej spolupráci v trestných veciach s Eurojustom. Spolupráca sa bude ďalej zameriavať na volebný proces (vrátane nadviazania na odporúčania volebných pozorovateľských misí EÚ a misí expertov na voľby), podporu rodovej rovnosti vrátane boja proti rodovo motivovanému násiliu, zmysluplnú účasť žien a mladých ľudí na politickom dianí a posilnenie postavenia žien v politickom a verejnom živote. Súčasťou spolupráce EÚ a Jordánska budú aj hospodárske, sociálne a kultúrne práva, občianske vzdelávanie, posilnenie systému politických strán, úloha dohľadu a legislatívna úloha parlamentu, prepojenia miestnej a vnútroštátnej politiky, zmysluplný dialóg medzi sociálnymi partnermi, proces decentralizácie, pluralitné a nezávislé médiá, transparentnosť vrátane finančnej transparentnosti a zodpovednosti, ako aj boj proti korupcii.

EÚ a Jordánsko budú pokračovať v pravidelnom **dialógu o demokracii a dobrej správe vecí verejných, spravodlivosti, právnom štáte a ľudských právach**. Tento dialóg bude vychádzať z medzinárodných, regionálnych a vnútroštátnych úspechov a záväzkov Jordánska. Občiansku spoločnosť možno spoločne vyzvať, aby k tomuto dialógu prispela.

Pokiaľ ide konkrétne o **ľudské práva**, pravidelný dialóg sa bude venovať okrem iného: slobode prejavu vo všetkých jej formách, slobode združovania vrátane pracovného prostredia pre občiansku spoločnosť a sociálnych partnerov, akými sú odborové zväzy a obchodné komory, právam žien a posilneniu postavenia žien v politickom, hospodárskom a verejnom živote a právam dieťaťa. Zodpovedná, transparentná, efektívna a inkluzívna verejná správa zohráva dôležitú úlohu pri plnení týchto cieľov, pri ďalšom podporovaní a posilňovaní demokracie a dobrej správy vecí verejných v Jordánsku a pri boji Jordánska proti podvodom a korupcii, a to aj prostredníctvom účinnej a efektívnej spolupráce s Európskym úradom pre boj proti podvodom a s Európskou prokuratúrou.

V rámci tohto dialógu budú náležite zohľadnené existujúce záväzky Jordánska na multilaterálnej úrovni. Dialóg sa bude týkať aj hospodárskych, sociálnych a kultúrnych práv, napríklad v oblasti vzdelávania a práce. Bude sa vzťahovať najmä na oblasti zaradené medzi priority partnerstva.

V snahe zabezpečiť vysokú úroveň ochrany osobných údajov bude EÚ naďalej podporovať prechod na normy EÚ a medzinárodné normy ochrany údajov. Jordánsko by malo prijať ďalšie praktické kroky na zaručenie dodržiavania práva na súkromie a ochrany osobných údajov vo verejnom a súkromnom sektore, a to aj v oblasti presadzovania práva a trestného práva.

REAKCIA NA KRÍZU V SÝRII

EÚ a Jordánsko budú naďalej spolupracovať v snahe nájsť trvalé a udržateľné riešenia sýrskej krízy v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 2254 (2015), aby umožnili utečencom dobrovoľný, bezpečný a dôstojný návrat. Budú pokračovať v úsilí naďalej poskytovať prístup k ochrane, živobytiu a službám pre utečencov aj zraniteľné hostiteľské komunity, a to aj za pomoci týchto opatrení:

- ďalšie uľahčovanie administratívneho postavenia utečencov a zabezpečovanie účinnej ochrany, prístupu k základným službám a dodržiavania ich základných ľudských a vymáhateľných práv,

- zlepšenie prístupu k základným službám a zlepšenie ich kvality vrátane sociálnej pomoci, služieb v oblasti odpadových vôd, zdravotnej starostlivosti, nevynímajúc duševné zdravie a psychosociálnu podporu, a v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania,
- zvýšenie úrovne ich živobytia a sebestačnosti vytvorením príležitostí, vďaka ktorým môžu prispievať k hospodárskemu rozvoju Jordánska, okrem iného prostredníctvom: skvalitnenia podnikateľskej klímy a zlepšenia produktivity a podmienok na trhu práce, podpory politík zameraných na zosúladenie zručností a potrieb trhu práce, uľahčenia prístupu k vzdelávaniu a odbornej príprave, zlepšenia a rozšírenia prístupu k pracovným príležitostiam, a to aj vďaka podpore domácich podnikov a pracovných povolení, posilnenia hospodárskeho postavenia a zvýšenia účasti žien a mladých ľudí,
- podporovanie vývozu na trh EÚ, a to aj prostredníctvom účinného vykonávania schémy pravidiel pôvodu pre Jordánsko, s cieľom podporiť investície a vytváranie pracovných miest v prospech Jordáncov aj sýrskych utečencov.

MECHANIZMY DIALÓGU A VZÁJOMNEJ SPOLUPRÁCE

Všeobecný rámec vzťahov medzi EÚ a Jordánskom je stanovený dohodou o pridružení, ktorá nadobudla platnosť v roku 2002, a posilneným štatútom, ktorý sa dosiahol v roku 2010.

Racionalizácia vykonávania dohody o pridružení sa úspešne dosiahla zoskupením podvýborov do niekoľkých tematických dialógov podľa priorít partnerstva a doplnením politických dialógov.

V súlade s preskúmaním programu pre Stredozemie a závermi Rady v roku 2024 je v pláne aj preskúmanie v polovici obdobia, s cieľom vyhodnotiť vplyv priorít partnerstva, na ktorých sa EÚ a Jordánsko dohodnú, a v prípade potreby ich upraviť.

S cieľom zlepšiť poskytovanie **podpory EÚ v reakcii na sýrsku utečeneckú krízu** sa v kontexte dvojstrannej spolupráce medzi EÚ a Jordánskom, ako aj v kontexte iných relevantných dialógov a stretnutí a v nadväznosti na bruselské konferencie uskutoční pravidelné preskúmanie náležitých vzájomných záväzkov v rámci týchto priorít.

V súlade so **zásadou väčšej zodpovednosti za európsku susedskú politiku** sa bude EÚ v úzkej koordinácii s členskými štátmi podieľať na koordinačných mechanizmoch s vládou Jordánska, tak na ústrednej, ako aj miestnej úrovni, a s partnermi, ako sú občianska spoločnosť a súkromný sektor.

V súlade s ambíciami načrtnutými v prioritách partnerstva sa EÚ zaväzuje naďalej poskytovať finančnú podporu a aktívne sa zúčastňovať v rámci medzinárodného spoločenstva na podpore Jordánska a Jordánsko sa zaväzuje pokračovať vo vykonávaní svojho reformného programu, ktorý bude mať zásadný význam pre spoločný úspech partnerstva.